

har faaet et større Omfang, end den maaske ellers vilde have faaet. Det er jo ganske utvivlsomt, at der er talrige Enkeltpersoner og Bedrifter, som undlader at foretage Indkøb af ellers nødvendige Artikler, Maskiner og meget andet, som venter dermed i Forventning om, at nu kommer der et større Prisfald, som vil gøre det fordelagtigere at gøre disse Indkøb paa et senere Tidspunkt. Alt dette medfører naturligvis en Forøgelse af Arbejdsløsheden og en større Lammelse af det industrielle Liv.

Man har fra visse Sider stærkt fremhævet, at en særlig Aarsag til de høje Produktionsomkostninger er Arbejdslønnen, og naturligvis spiller Arbejdslønnen en Rolle, men dog ikke nær den Rolle, man i den offentlige Diskussion er tilbøjelig til at give denne Del af Produktionsomkostningerne. For talrige Bedrifter spiller den ihvert Fald en meget underordnet Rolle i Sammenligning med de andre Produktionsomkostninger. Men naturligvis, naar Livsfornødenhederne falder rimeligt i Pris, er den Arbejdsløn, der i de senere Aar er ansat i Forhold til det høje Prisniveau, ogsaa udsat for og maa den være udsat for Nedgang. Denne Nedgang sker ganske automatisk paa de Tider og under de Former, som Arbejdsgivere og Arbejdere senest i Juni Maaned i Fjor er enedes om, og som Rigsdagen og Kommunerne, hver for deres Vedkommende, har bestemt for Tjenestemænd o. s. v., som er ansat dels i Statens, dels i Kommunens Tjeneste. Ved Siden deraf er der jo — det er ingen Hemmelighed — etableret flere frivillige Ordninger, ved hvilke Arbejderne for at forøge Beskæftigelsesgraden har stillet sig yderst velvilligt overfor Tanken om, at en Lønreduktion paa større eller mindre Omraader kunde indtræffe paa et tidligere Tidspunkt. Desværre er det ikke altid lykkedes ved en saadan velvillig Holdning fra Arbejdernes Side at bevare de Arbejder for Landet, som det var Formaalet med Forhandlingen, og navnlig staar jo eet Tilfælde i en for Landet lidet smigrende Belysning, hvor Arbejderne ikke havde nogen Skyld i, at det paagældende store Arbejde ikke blev her i Landet. Men foruden disse Enkelttilfælde er der ogsaa for hele Industriens Vedkommende ført Forhandlinger og opnaaet Resultater, som fuldt ud viser Villighed fra Arbejdernes Side til at tage Hensyn til de herskende Forhold. I al Almindelighed maa man dog naturligvis være paa det rene med, at de Overenskomster, der lovligt er indgaaet, er lovlige, og at de gælder lige saa meget som en Lov for de Parter, der har indgaaet dem, og det vilde være urimeligt

at forlange, at disse Overenskomster skulde bortfalde paa et andet Tidspunkt end det, Parterne selv har kunnet enes om.

Loven er altsaa, som alt sagt, en midlertidig Foranstaltning, hvis Varighed er bestemt til nogle faa Maaneder, og en Foranstaltning, som man forventede skulde kunne bringe noget Liv i Virksomhederne, bringe nogen Formindskelse i den Arbejdsløshed, som er saa sørgelig at se Uge efter Uge. Det er da at haabe, at Tiden vil føre os frem til noget gunstigere Forhold end dem, vi desværre i de senere Maaneder har haft her i Landet.

Jeg skal anbefale det høje Ting at underkaste det af Folketinget vedtagne Lovforslag en velvillig Behandling. Det er jo ikke ubekendt, at to Partier i Folketinget stemte imod Lovforslaget, men uanset dette gaar jeg dog ud fra, at Landstinget for sit Vedkommende vil underkaste Forslaget en Prøvelse og saa vidt muligt ogsaa søge et tilfredsstillende Resultat tilvejebragt.

Jeg skal saa blot tilføje, at der som Bilag til Lovforslaget, som det blev fremsat i Folketinget, forelaa dels Oplysninger om Tilskud, som var ydet Kaolinindustrien i Danmark i en tidligere Periode, 1922—24, dels en Ekstraktafskrift af en Indberetning fra Gesandtskabet i Haag angaaende den saakaldte Arbejdsanvisning med Subsidier, som har været benyttet i Holland. Som det vil være bekendt, er der ved anden og tredie Behandling i Folketinget blevet rejst Spørgsmaal vedrørende de fra Holland indkomne Oplysninger, idet et Udvalgsmedlem direkte havde skaffet sig Oplysninger om Sagen og mente, at disse ikke stemte med det, der forelaa i det nævnte Bilag. Man fremskaffede da supplerende Oplysninger gennem Udenrigsministeriet, og det syntes, som om denne supplerende Meddelelse, der blev givet under Slutningen af Udvalgsarbejdet, stod i Modstrid med det i Lovforslagets Bilag aftrykte. Ihvorvel hele dette Spørgsmaal ikke har nogen Betydning for Sagen i sig selv, var det naturligvis desuagtet ønskeligt at faa oplyst, om der forelaa nogen Art af Misforstaaelse, og der er nu indkommet en Redegørelse fra den danske Gesandt i Haag, hvoraf det fremgaar, at der utvivlsomt af den, der har indhentet Oplysninger fra denne Forening af Arbejdsgivere, er sket en Misforstaaelse med Hensyn til Tilskudssystemets Anvendelse paa et bestemt Tidspunkt i 1925, men det forrykker i og for sig ikke Sagen, idet et saadant Tilskudssystem har været gældende i Holland i et Aar, har været anvendt